

A jólét átka

Javaink gyarapodásával azok értéke törvényszerűen fajlagosan csökken. Ha a sivatagban találunk egy kutat, arra összpontosul minden boldogságunk, örömünk, azt értékeljük legtöbbször a világon. Helyesen is tesszük, mert az életünk múlik rajta. A javak gyarapodásával „boldogság kapacitásunk” nem végtelen, határos, ezért az egyes tulajdonaink, jelentőségüktől függetlenül egyre kisebb értékelést kapnak tőlünk, mivel hozzájuk szokunk, figyelmünket, (hálánkat) és boldogságunkat nem tudjuk azonos szinten tartani minden újabb beszerzéssel.

Ezért az egyes javak fontossága folyamatosan csökken, még azoké is, amelyek életbevágóak, minden másnál fontosabbnak kellene lenniük.

Ehhez társul a telhetetlenségünk, az életünk során szokássá csontosodott szerzési vágy. Ebből fakad, hogy mindig az a fontos, ami még nincsen meg. Ez annyira erős, hogy még evangéliumokban is találkozunk vele, az elveszett bárány esetében. Más kérdés, hogy Istennek nagyobb a kapacitása a miénknél, Ő képes milliárdnyi embernek az egyéni boldogulását számon tartani úgy, mintha az lenne az egyetlen egy szeretett teremtménye. Mi azonban egyetlen hiányzó vacakért képesek vagyunk mindenünket kockára tenni, beleértve az alapvetőeket, amelyek nélkül a pillanatnyi létünk is kérdőjeles.

A jólét egyénileg és közösségre is egyformán kifejti „romboló” hatását. A reklámok, a kényszeres gazdasági növekedés érdeke azt diktálja, hogy hanyatt, homlok csörtessünk az újabb javak felé. Ez a társadalmi szokás az össznépi bálványteremtés fokozódását hozza a gazdasági növekedéssel párhuzamosan. Még a viszonylag érthetőbb és értelmesebb bálványainkat is egyre silányabbak és értelmetlenebbek cserélik fel.

A világ rendje ezt nem hagyja büntetlenül. Istennek nem kell haragudnia és büntetni, mert bálványainkkal hamis istenek felé fordulunk, hiszen automatikusan igen csúnya vége lesz azok szaporításának. Minél alantasabb isteneket emelünk magunk fölé, annál durvább lesz a következménye. Rossz gazdához nem érdemes szegődni, ezért érdemes megvizsgálni azokat.

Csak párat kiemelve. Istennél az ember előbb magát tartotta fontosabbnak, már ez is romba dönt nemzeteket, közösségeket, családokat, a természetet és következésképpen az egyéneket is. A következményekből fakadóan újabb és még rémületesebb bálványokat növesztünk, ahelyett, hogy a jó gazdára figyelnénk. Újabban az állatokat emeli az ember maga fölé is. Elképzelhetjük, ennek milyen hatása lesz társadalmainkra.

A bajok ezzel még nem érnek véget. A jólét fenntartásához, fokozásához a népek a ráfordításokat is kezdik lefaragni. Olcsóbban, kevesebb munkával elérni további javakat! Ezáltal a többiek szükségbe sodorjuk, több munkára kényszerítjük. Ebből mi fakad? Fejlett jóléti társadalmak nem csak a fontos dolgairól feledkeznek meg a javaik tengerében, de jóllakottságukban, kevésbé igényben, ellustulnak, elbutulnak és ezáltal átadják gazdagságukat a feltörekvő, addig kizsákmányoltaknak. Persze, ha azok nem tanulnak elődeik sorsából, akkor ugyanúgy járnak. Ezt a ciklikusságot látjuk, ha visszanezünk az emberiség történelmének.

Ne fogj a kezébe többet, mint amennyit elbírsz, mert még azt is elveszíted, amid volt! Másik példát? Törékeny javaidat, ha gyöngé szatyorba tömöd, egy idő után az leszakad és a legapróbb kacatod is megsemmisül a legfontosabbakkal együtt. Így van ez... és így megy ez....

Nincs erre orvosság? Javainkat nem azért kapjuk, hogy „hálából” magunkból istent csináljunk, mert megtévelyedve és védtelenül nálunk erősebb és hamis istenek hatalmát vonjuk magunkra, ami egyre mélyebbre dőngöl minket, egyre hitványabb szolgáságba sodor. Emlékezzünk a tékozló fiú sorsára. Kevélységében maga kezébe vette az atyai hatalom alól a maga sorsát és ami „jár” neki. Végül, elveszített mindent, a legalja sor jutott neki a leghitványabb gazdák alatt. Nem látjuk ezt a világban? Akinek szeme van, lássa!

Amikor hamis istenek csábításának engedünk, gondolkozzunk el rajta, melyik isten az, amelyik nem csak az életét adja értünk, de egyszülött Fiát is feláldozza? És nem csak értem és a híveiért, de az ellenségeiért, akik tagadják, csúfolják, megalázzák és megölik! Ha pedig olyan ambíciónk támadna, hogy istenek akarunk lenni, akkor vajon a világ istenei közé furakodunk, akik kevélységükben balgán és bűnök közepette basáskodnak vagy az az isten a példaképünk, amelyik magát áldozza fel érdemeinkre való tekintet nélkül. A bárányok is onnan ismerik fel a jó pásztort, hogy az életét adja értük és őt követik.

Templomlépcső, 2023. január